

Gendtse Waard

Nieuwsbrief

Juni 2018

De Gendtse Waard van bovenaf gezien

Even bijpraten...

Graag praten wij u bij over de ontwikkelingen in de Gendtse Waard. In oktober 2017 hielden K3Delta en Steenfabriek de Zandberg (onderdeel van Rodruza BV) een informatiebijeenkomst over het inrichtingsplan voor de Gendtse Waard. Inmiddels hebben de plannen zich verder ontwikkeld. In deze nieuwsbrief presenteren we u graag de stand van zaken.

Inrichting

In de Gendtse polder vormen we het nu overwegend agrarisch gebruikte gebied grotendeels om naar natuur. Dat zorgt voor een belangrijke toename van de biodiversiteit. De plassen gaan fungeren als kraamkamers voor vissen. Dit doen wij door het Vossegat en de nieuwe plas met elkaar te verbinden en te zorgen voor een open verbinding tussen het Vossegat en de Waal. De wateren krijgen brede en flauw aflopende taluds en een variatie van diep en ondiep water. Hierdoor ontstaat een betere waterkwaliteit met goede ecologische omstandigheden voor flora en fauna. Ook creëren we ruimte voor de ontwikkeling van bos.

Onderzoeken

In de afgelopen periode zijn er diverse onderzoeken gedaan naar de effecten van de uitvoering van de herinrichting. De resultaten van deze onderzoeken worden de komende maanden verder uitgeschreven in de Milieu Effect Rapportage (MER). De MER wordt beoordeeld door de betrokken overheden en een commissie van experts. Graag geven wij u alvast een update over dat wat er in de onderzoeken is meegenomen.

Bodem

Bij de start van het project beginnen we met het reliëfvolgend ontgraven van de bovengrond tot op de zandlaag. De bovengrond bestaat uit roofigrond en klei. Uit onderzoek blijkt dat deze laag gemiddeld 1 meter dik is. De verwijderde bovengrond wordt voor een groot deel binnen het project ingezet voor het maken van de nieuwe natuurvriendelijke oevers. Overige klei gaat als grondstof naar steenfabriek De Zandberg om keramische producten van te maken.

Daarna wordt het aanwezige zand en grind met een zandzuiger gewonnen. Een zandzuiger is een klein schip dat het zand en grind samen met water omhoog pompt. Via een drijvende persleiding gaat het naar de tijdelijke zandverwerkingsinstallatie. Daar wordt het zand en grind gewassen en gesorteerd. Alleen het hoogwaardige industriezand (zand met een grovere structuur), wordt afgevoerd. Dit zand wordt met name gebruikt voor betonproducten. Het wordt per schip afgevoerd. Het zand met de fijnere structuur wordt gebruikt voor het maken van de nieuwe, geleidelijk aflopende natuurvriendelijke oevers waardoor er veel ondiep water en oeverlengte gemaakt kan worden.

Archeologie

Op basis van de geomorfologische (onderzoek naar het ontstaan en de ontwikkeling van landschappen) en bodemkundige gegevens is er sprake van een lage archeologische verwachtingswaarde. De Gendtse waard ligt van oudsher in het stroomgebied van de rivier. Dat wil zeggen dat mensen zich hier niet vestigden omdat het te nat was. Ook is het gebied al eerder 'geroerd' door de kleiwinning voor de lokale baksteenindustrie. Dat neemt niet weg dat wij altijd extra aandacht hebben voor archeologie. Ook installeren we een metaaldetector in de installatie.

Geluid en luchtkwaliteit

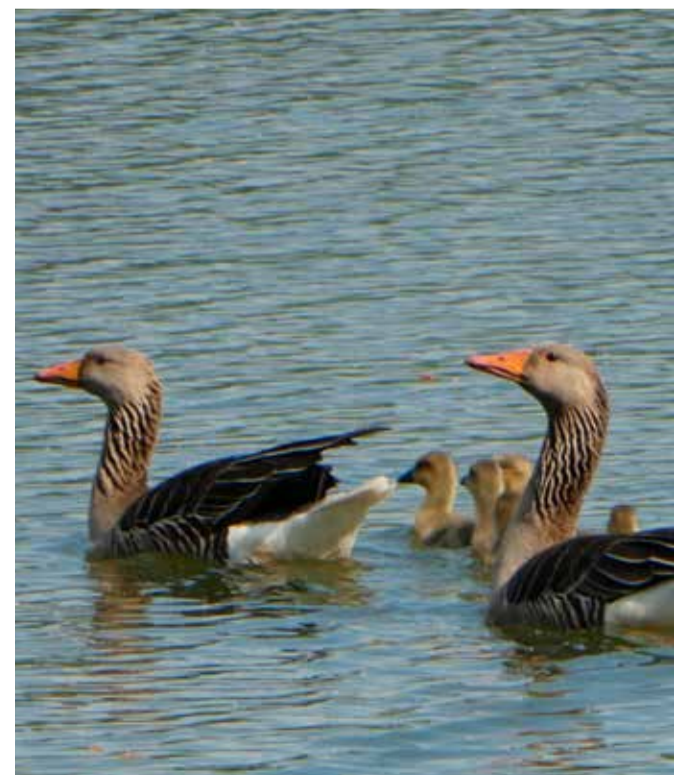
De locatie van de tijdelijke installatie is beoogd nabij steenfabriek de Zandberg (tussen de toegangsweg en het Vossegat). De installaties voor de winning van het zand worden elektrisch aangedreven. Hierdoor wordt overlast voor de omgeving zo veel als mogelijk voorkomen. Ook zorgen we direct rondom de installatie voor natuurontwikkeling waardoor de installatie wat wordt ingepast in het landschap.

Momenteel onderzoeken we de mogelijkheden om op een klein oppervlak drijvende zonnepanelen in te zetten als bron van elektriciteit voor de installaties.

Natuur

Door het omvormen van de agrarische gronden naar natuur ontstaat een belangrijke toename van de biodiversiteit. De combinatie van natuurlijk grasland, slikkige oevers, water en bos zorgt voor een versterking van de natuurwaarden. Daarnaast is het maken van een verbinding met de Waal positief voor vissen. Er zijn weinig mogelijkheden langs de

Waal waar vissen plassen in kunnen trekken, terwijl dit soort plassen juist belangrijke paaiplaatsen zijn. Daarnaast is het moeilijk om bossen aan te mogen leggen in een uiterwaard in verband met de veiligheid (aanplant van bos beperkt de ruimte van het water bij hoge waterstanden). Juist door de combinatie met het maken van waterplassen ontstaat hier wel ruimte voor bos.

Rivierkunde en kwel

Het gepresenteerde ontwerp is rivierkundig neutraal. Dat betekent dat de afvoerdeling van het water (en daarmee de waterstanden van de Waal) hetzelfde is als de huidige situatie. De bereikbaarheid van de steenfabriek verbetert, omdat de weg wordt opgeknapt en de zomerkade in zijn geheel naast de weg komt te liggen. Uit onderzoek blijkt dat er geen effect is voor de kwelsituatie binnendijks (ondergrondse waterstromen die naar de oppervlakte komen). Wel is de verwachting dat de kweldruk iets verminderd wanneer een deel van het water gedempt wordt wat nu tegen de winterdijk aan staat. In de komende maanden overleggen we daarover met het Waterschap.

Toegankelijkheid en beheer

Door het opknappen van de toegangsweg, het maken van een kleine parkeerplaats, de aanleg van diverse struinroutes, een stuk nieuw fietspad en het creëren van een rustplaats aan het water verbeteren wij de toegankelijkheid van het gebied. Vanaf het nieuwe parkeerplaatsje kan gebruik gemaakt worden van de struinroutes door het gebied. Er wordt gekeken of we een mooi rustpunt kunnen aanleggen met een mooi uitzicht. Gezamenlijk met een lokale kunstenaar onderzoeken we of we deze locatie kunnen voorzien van een kunstobject dat verwijst naar de historie van het gebied. Door een nieuw stuk fiets- wandelpad aan de noordkant van de fabriek aan te leggen, wordt ook de verkeersveiligheid rondom de fabriek verbeterd. Tegelijkertijd ontstaat een mooie, hoger gelegen route met een mooi uitzicht over de polder. Samen met de betrokken natuurorganisaties wordt momenteel geschreven aan een beheerplan. Belangrijk daarbij is de toegankelijkheid, maar ook afspraken over de inzet van vee, toezicht in het natuurgebied en de plek van wandel- en struinroutes.

Oud kleiwingebied ten oosten toegangsweg

Aanberming

Op deze plek wordt de berm vergroot (aanberming) door een deel van de noordelijke plas tegen de winterdijk te dempen (punt 9 in het ontwerp)

Wijzigingen in ontwerp

Het inrichtingsplan zoals dat tijdens de bijeenkomst in oktober 2017 is gepresenteerd, is onder andere naar aanleiding van deze bijeenkomst en na verschillende gesprekken en onderzoeken op bepaalde onderdelen gewijzigd. In de ontwerpen hieronder ziet u de wijzigingen in donkergrijs.

Struiner

Inrichtingsplan

- 1 Uitbreiding bos
- 2 Uitbreiding rivierduin/oeverwal
- 3 Aanleg waterplas met natuurvriendelijke oevers
- 4 Nieuwe natuur

Vorig inrichtingsplan

Wijzigingen t.o. v. vorige inrichtingsplan

- 5 **Verbinding met de Waal**
Ten opzichte van het oude inrichtingsplan is de verbinding met de Waal verder naar het zuiden verplaatst. Hierdoor wordt er niet in de beschermingszone van de winterdijk gegraven. De geul maakt het voor vis mogelijk om vanaf de Waal naar het Vossegat en de nieuwe plas te komen. De natuurvriendelijke oevers in het Vossegat en de nieuwe plas zijn goede kraamkamers voor jonge vis.
- 6 **Verbinding met nieuwe plas verplaatst**
De afsluitbare verbinding tussen het Vossegat en de nieuwe plas is verplaatst naar het zuiden. Ook wordt het Vossegat niet meer met de noordelijke plas verbonden. Hierdoor wordt het mogelijk om tussen de plassen een struinroute te realiseren van het oostelijk deel naar het westelijk deel van de polder.
- 7 **Realiseren poelen**
Amfibieën leven graag in afgesloten water. Door poelen aan te leggen ontstaat een ideale leefomgeving voor amfibieën zoals de kamsalamander en de rugstreeppad.
- 8 **Opslagterrein steenfabriek**
Het opslagterrein wordt in een glooiende vorm aangelegd. Tevens zorgt een fiets-/wandelpad ten noorden van dit terrein voor een mooie recreatieve verbinding waar je uitkijkt over de polder. Een wal met beplanting zorgt voor een afscheiding tussen het fietspad en het opslagterrein.

Nieuw binnen het plan

- 9 **Meer aanberming winterdijk**
Om een positief effect te realiseren op de bestaande binnendijkse kwelproblemen wordt een deel van de noordelijke plas tegen de winterdijk gedempt. De bredere bermen zorgen er bovendien voor dat er voor toekomstige grote grazers een goede verbinding langs de dijk ontstaat, waardoor zij zich beter kunnen verplaatsen van west naar oost in de polder.

Nieuw inrichtingsplan

Social return

Samen kom je tot het beste resultaat. Daarom zoeken we heel graag de verbinding met de omgeving. Zo kijken we bij zowel de voorbereiding, uitvoering en na oplevering van het project of we voor onder andere het beheer en onderhoud kansen kunnen bieden aan mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Daarvoor is inmiddels contact gelegd met het Werkgeversservicepunt Midden-Gelderland.

Vervolg en planning

In de komende maanden worden de onderzoeken verder uitgewerkt in het Milieu Effect Rapport (MER). Samen met het voorontwerp bestemmingsplan (dit is een extra stap in de procedure) wordt deze naar verwachting komend najaar voor een ieder ter inzage gelegd. Zodra het zover is, organiseren wij een nieuwe bijeenkomst. Naar verwachting kunnen medio volgend jaar de eerste voorbereidende uitvoeringswerkzaamheden beginnen.

Contact

Voor meer informatie over dit project kunt u contact opnemen met:

K3
Wanraaij 2
6673 DN Andelst

Hans Hooijer
T 024 348 88 30
h.hooijer@k3.nl

Marten Smits
T 024 348 88 50
m.smits@k3.nl

Steenfabriek 'De Zandberg'
Canisiussingel 20
6511 TJ Nijmegen
T 024 322 49 60
info@rodruza.nl
www.rodruza.nl

Gijs Sigmond
M 06 53 25 44 47
g.sigmond@outlook.com

K3DELTA

Rodruza